

FORBES.YOKO.GAWA.COM

NEMZETI DIGITÁLIS STRATÉGIA

Íránytű a következő tíz évre

Már társadalmi egyeztetésen van az ország következő tíz éves infokommunikációs irányvonalát meghatározó Nemzeti Digitalizációs Stratégia. Az ebben megfogalmazódó célok a következő uniós költségvetési időszak pályázati irányait is meghatározza.

A digitalizáció ma már nem választás kérdése: minden országnak és minden ágazatnak határozott lépéseket kell tenni ezen a területen. A digitális transzformáció a gazdaság és a társadalom szinte minden alrendszerét elkerülhetetlenül eléri, a 21. században a változó feltételekhez való alkalmazkodás alapfeltétele. Ezen a téren Magyarországnak a 2014–2020-as időszakban a Nemzeti Infokommunikációs Stratégia (NIS) adott iránymutatást. Az időszak azonban hamarosan lezárul, így mindenképpen szükséges volt egy olyan, az aktuális trendeket is figyelembe vevő dokumentum megalkotása, amely keretstratégia-ként egyrészt meghatározza a főbb irányvonalakat, azonban rugalmasan képes alkalmazkodni az elkövetkező 10 éves periódus folyamatosan változó szakmai kihívásaihoz.

Hosszú távra, de rugalmasan

Ez a dokumentum lesz az integrált szemléletű és átfogó jellegű Nemzeti Digitalizációs Stratégia (NDS), mondja *Dr. Solymár Károly Balázs*, a stratégiát megalkotó ITM helyettes államtitkára. Az NDS a 2021-2030-as időtávban a NIS-ben már meghatározott pillérek (digitális infrastruktúra, kompetencia, gazdaság, állam) mentén fogalmazza meg a szakterületi irányokat, célokat, intézkedéseket. Mindezeket túl az NDS a 2021-2027-es uniós költségvetési időszakra vonatkozó új uniós források lehívásával kapcsolatos úgynevezett feljogosító feltételeket és azok kritériumait teljesítő stratégia is egyben. Az NDS jövőképe az, hogy Magyarország a digitalizáció terén az európai országok rangsorában 2030-ra a legjobb 10 ország között szerepeljen.

Arra felvetésre, hogy a tíz éves időtartam nem túl hosszú-e egy olyan gyorsan változó iparágban, mint az infokommunikáció, *Dr. Solymár Károly Balázs* azt mondja, hogy kormányzati döntés alapján a következő időszakra vonatkozó ágazati stratégiákat 2030-ig határozták meg, így ettől az NDS-nél sem lehet eltérni. „Nagyon nehezen lehet megbecsülni, hogy hosszú távon milyen újabb technológiai trendek fognak előtérbe kerülni, de az NDS évenkénti-kétéven-

kénti felülvizsgálatakor be tudjuk majd építeni ezeket, így megfelelő monitoringgal meghozhatók a szükséges változtatások, például a technológiai és intézkedési igazítások”, teszi hozzá.

Az NDS előkészítésénél természetesen figyelembe vették az elődstratégia NIS, illetve a kapcsolódó egyéb programok tapasztalatait. Ezek egy része még most is tart, így a végső tanulságok levonása még hátravan – ezt akkor lehet megtenni, ha a projektek lezárultak. Része a stratégiának egy akcióterv is, amely a stratégiában megjelölt intézkedések megvalósításának módját, ütemét, kereteit tartalmazza majd. Ha az uniós források rendelkezésre állnak, akkor az első NDS-programok már idén ősszel el tudnak indulni, igéri a helyettes államtitkár.

Digitális gazdaság és készségek: kéz a kézben

A meghatározott négy pillér közül a vállalati digitalizáció területén van leginkább elmaradva az ország. Azért már látható javulás, hiszen az elmúlt időszakban bebizonyosodott, hogy a digitális megoldások, az internet használata nélkül már a legkisebb cégek sem, egy ágazat pedig végképp nem tud hatékonyan működni. Így a következő időszakban is kiemelt feladat a vállalkozások – különösen a mikrovállalkozások – digitális gazdaságba történő bevonása.

A tervezett programokban alapvetően a kkv-k jelentik az elsődleges célcsoportot. Minden szektorban és szegmensben őket kell céltzottan elérni minél sokrétűbb tevékenységek révén, akár az infokommunikációs szolgáltatók bevonásával is. Az IKT-ágazat fejlesztése is fontos szempont, az NDS-ben külön intézkedések fogják érinteni a szektort. Az is nyilvánvaló, hogy egyértelmű kapcsolat van a digitális gazdaság és a digitális kompetenciák fejlesztése között. Alapvető digitális készségek, illetve bizonyos esetekben magasabb szintű IKT ismeretek nélkül a vállalati alkalmazottak sem tudják azokat a rendszereket, szolgáltatásokat használni, amelyek egy cég életében fontosak.

A vállalkozók ismereteinek bővítése mellett a lakossági kompetenciafejlesztés is kiemelt terület lesz – folytatta a következő nagy pillér ismertetésével a helyettes államtitkár. Megfelelő digitális készségek hiányában az állampolgárok nem tudják használni a különböző szolgáltatásokat (például banki ügyintézés, hivatali ügyintéзések, munkakeresés, egyebek), illetve a munkaerő-piacon is hátrányból indulnak, hiszen lassan már nem lesz olyan munkahely, ahol legalább alapszintű digitális készségekre ne legyen szükség. Az ezt a célt szolgáló korábbi eredményeket nem tekinti sikertelennek *Dr. Solymár Károly Balázs*, de elismeri, hogy még van teendő ezen a területen, hiszen vannak, akiket nehéz megszólítani.

Idén tavasszal az ország kényszerűségből megtapasztalta, hogy milyen is a távoktatás. A digitális munkarendre való átállás egyáltalán nem volt örömteli helyzet, de egyúttal lehetőségeket is hordozott magában: az iskolák, a tanárok, a diákok és szülei az eddigieknél jobban kihasználhatták a digitális oktatás eszközeit és módszereit. Természe-

Az NDS néhány célszáma

- Gigabites kapcsolatra képes hálózattal lefedett háztartások aránya: 95 százalék (2030.)
- 5G hálózattal lefedett háztartások aránya: 75 százalék (2023.)
- 1 Gbps sávszélességű hálózati kapcsolattal ellátott köznevelési intézmények aránya: 100 százalék (2025.)
- Rendszeres internethasználat aránya a 16-74 éves korosztály körében: 100 százalék (2025.)
- Integrált vállalati folyamatokkal rendelkező vállalkozások aránya: 40 százalék (2030.)
- E-kormányzati szolgáltatások felhasználói: 90 százalék (2030.)
- E-egészségügyi szolgáltatásokat használó magánszemélyek: 50 százalék (2030.)

tesen ez nem volt könnyű, és az intézmények felkészültsége sem volt egységes. Az otthoni tanulás, tanítás támogatására eddig nem használt megoldásokat kellett új körülmények között bevetni. Felértékelődött az önálló munkavégzés jelentősége, a csoportmunkát biztosító alkalmazások ismerete és használata. A gyakorlatban megszerzett ismeretek szemléletformáló hatásúak voltak. „A következő időszakban növelni kell a digitális oktatási tartalmakhoz való hozzáférés lehetőségeit eszközök, tartalmak és hálózati sebesség tekintetében”, vonja le az időszak tapasztalatait a helyettes államtitkár.

Digitális infrastruktúra: hálózatot mindenhova

Az NDS négy pillére közül minden bizonnyal az infrastruktúra téren áll a legjobban az ország nemzetközi összehasonlításban. A DESI összekapcsoltságot mérő mutatójában két év alatt a 15-ről a 7. helyre ugrott előre Magyarország, megelőzve az EU-s átlagot, köszönhetően elsősorban a szélessávú vezetékes hálózatok fejlesztésének. Független iparági összehasonlításokban a hazai 4G mobilhálózatok lefedettsége és sebessége világviszonylatban is kiemelkedőnek mondható.

Az NDS-nek erre a jó alapra kell tovább építkeznie. A digitális infrastruktúra hét területén terveznek egymással is összehangolt fejlesztéseket, ezek a gigabites hálózatok, az oktatási intézmények infrastruktúrája, a felsőoktatási és kutatási intézmények digitális infrastruktúrájának és hálózati kapacitásának bővítése, a Nemzeti Távközlési Gerinchálózat sáv szélesség bővítése, az eddig lefedetlen pontok ellátása, a készenléti szerek mobilkommunikációjának fejlesztése, a kutatási hálózaton kívül a vállalkozások és az állami intézmények kiszolgálására is képes szuperszámítógép-kapacitás kiépítése, és az 5G hálózatok fejlesztése.

A célok eléréséhez többé-kevésbé ugyanazok az eszközök állnak rendelkezésre, mint eddig. Különösen fontos az állam szabályozó szerepe, az összes olyan jogi akadály lebontása, amely megnehezíti a piaci szereplők számára a hálózatok építését. „Ezen a téren az elmúlt években már jelentős eredményeket értünk el, de az 5G hálózatok kapcsán újabb feladatok várhatóak – az 5G-hez ugyanis számos apró bázisállomást kell telepíteni, részben állami, részben magántulajdonú területeken, és ennek szabályozására meg kell találni a megnyugtató megoldást”, mondja Dr. Solymár Károly Balázs. Ugyancsak kiemelt eszköz lehet a hálózatfejlesztések állami támogatása. Mindig lesznek olyan földrajzi területek, ahol piaci alapon nem éri meg a szolgáltatóknak kiépíteni a szélessávú hálózatokat – itt szükség van az állami ösztönzésre. A Szélessávú Internet Projekt (SZIP) hasonló elveket követett, de ezt az NDS-ben egészen másképp szeretnék megvalósítani. A SZIP-ből levont egyik legfőbb tanulság ugyanis az, hogy a lehető legegyszerűbb pályázati

DR. DÁVID RÓBERT, BELÜGYMINISZTERIUM

DR. SOLYMÁR KÁROLY BALÁZS, ITM

lebonyolítási formát kell kiválasztani. Ezt viszont azért nem könnyű megtalálni, mert a különböző méretű piaci szereplőknek nagyon eltérők az igényeik, amelyeket nem könnyű összecsiszolni. De a pályázatok lebonyolítását nemcsak egyszerűbbé, hanem gyorsabbá is kellene tenni – ezért is rendkívül lényeges a jogszabályi környezet „kigyomlálása”.

Mindezeket túl viszont maguk a piaci szereplők is tudnának tenni a fejlesztések felgyorsítása érdekében. Egymás közötti vitáik rendezése ugyanis sokszor hónapokat vesz igénybe, addig pedig állnak a beruházások. Ha jobb lenne az együttműködés a szolgáltatók között, vagy igénybe vennék a hírközlési hatóság által biztosított független vitarendezési fórumokat, elkerülhetők lennének az ilyen késlekedések.

Digitális állam: tovább a megkezdett úton

A digitális állam, digitális közszolgáltatások terén folyamatosan egyre jobb eredményeket ér el Magyarország a DESI indexben, de ez a helyezésem egyelőre keveset javított. (2020-ban a 24. helyre sikerült előrelépni a 26.-ról a 28 EU-tagállam között.) „Az idei előzetes felmérések, amelyek majd csak a jövőre publikálendő jelentésben lesznek benne, még további javulást mutatnak. Fontosnak tartjuk az indexet, még ha csupán ez alapján nem is lehet megítélni egy ország közigazgatásának, digitalizáltságának tényleges fejlettségét. Arra viszont kiváló, hogy megmutassa, hol állunk másokkal összehasonlítva, mely területeken fejlesztenek intenzíven a tagállamok”, árnyalja a DESI-ből kiolvasható számokat *Dr. Dávid Róbert*, a Belügyminisztérium E-közigazgatási Főosztályának főosztályvezetője. A Nemzeti Digitalizációs Stratégia (NDS) tervezete alapvetően a korábbi évek fejlesztési alapelveit követi. Ezek közé tartozik többek között a nagy teljesítményű, rugalmas informatikai infrastruktúra környezet, amely az állami szolgáltatásokat nagy üzembiztonsággal, külső kitértektől függetlenül és egységesen tudja biztosítani, miközben az információbiztonságot is magas szinten garantálja. Szintén fontos elem az állami fejlesztői környezet, amely révén az állam számára megvalósuló informatikai szoftverfejlesztések egységes módszertannal, egységes eszközrendszerrel készülhetnek el. Az egységesítés szándéka érhető tetten az állami informatikai beszerzések erősebb felügyeletében is. Ugyancsak régebbi, de továbbra is helyénvaló célkitűzés az interoperabilitás további szélesítése az államigazgatási rendszerek között.

Utóbbi már csak azért is rendkívül lényeges, mert az NDS céljai között kiemelt helyen szerepel a közigazgatás, az állami működés transzformációja adat alapú működésre. Ennek lényege, hogy minden szükséges adatot csak egy helyen kelljen tárolni, és ha egy szakrendszernek szüksége van rá, az azt tároló, minél magasabb rendű, lehetőleg közhiteles, „primer” nyilvántartásból, adatbázisból

FOTÓ: ITB

hívja le a szükséges információt, természetesen az adatvédelmi és jogosultsági elvek szigorú betartásával. Így csökkenthetők lesznek a hibás adatbevitelből, esetlegesen rosszabb minőségű, származtatott adatbázisokból adatszolgáltatásából származó eljárási hibák, gyorsíthatók és könnyebben digitalizálhatóak a különböző ügyintézési folyamatok valamint a teljes belső működés – már ahol ez valóban értelmezhető, említi néhány előnyt Dr. Dávid Róbert.

Nem választható el az adatalapú közigazgatástól az adatvagyon-gazdálkodás rendszerének kialakítása sem. Az állam által előállított, gyűjtött, kezelt adatokhoz való szabályozott hozzáférés, azok esetleges gazdasági hasznosítása a következő időszak egyik lényeges megoldandó feladata lesz. A Belügyminisztérium ehhez már létrehozta az ügynevezett közadat-portált, az adatvagyon-gazdálkodás további jogszabályi és szervezeti kereteinek kialakítása az ITM hatáskörébe tartozik.

Adatok kellene a mesterséges intelligencia alkalmazásához is

Az egységesen rendelkezésre álló adatok jelentik az alapját a folyamat-automatizációnak és a mesterséges intelligencia használatának is. Minden további nélkül elképzelhetőek olyan közigazgatási folyamatok (mint például az erkölcsi bizonyítvány kiállítása vagy a jármű adatszolgáltatási platform automatikus működése), ahol nem kell ügyintézői szakmai mérlegelés, hanem a meglévő adatok alapján automatikusan meghozható a döntés. Az automatizálásnak egy kevésbé fejlett változatát képviseli, de az ügyfelek, állampolgárok számára így is rendkívül hasznos, ha az ügyintézés „intelligens” űrlapok segítségével végezhető el, amelyeken a központi nyilvántartott adatok (név, lakcím stb.), és akár az egyes ágazati nyilvántartásokban már elérhető, az adott ügy intézéséhez elengedhetetlen adatok körével előre ki vannak töltve. Az emberi közreműködésnek az ügyintézés során egyre inkább a magasabb hozzáadott értékű, komplexebb, gép által egyelőre nem helyettesíthető/kiváltható folyamatok felé kell összpontosulnia. Nagyon fontos a fokozatosság elvének betartása is, kezdetben a kiterjedt döntéstámogatás az első lépcső,

majd akár az érdemi döntéshozatal is lehet a gépek feladata; mindez jelentősen javít az ügyintézés idején és minőségén, az ügyfélélményen. A technológiai fejlődés és a felhasználói szokások változása miatt az államigazgatásnak is nagyobb hangsúlyt kell fektetni a szolgáltatások mobil eszközökön való elérhetőségére, említi egy további fejlesztési irányt Dr. Dávid Róbert. A magyar közigazgatási ügyintézési honlapok többsége ugyan már mobil nézetre optimalizált reszponzív felület, de az érdemi ügyintézésre felhasználható mobil applikáció viszonylag kevés van, a működőek viszont – mint például az egyszerűsített foglalkoztatás bejelentése – kimondottan népszerűek és megadják a szükséges információkat. Az NDS szintén kiemelt célja, hogy az egyszerűbben, kevés adat megadásával intézhető ügyeket mobilapról is lehessen intézni, illetve ezen megoldások gyűjtőplatformjának kialakítása is tervben van. Fő kihívás a fejlesztési és szolgáltatási környezet fejlődésével, illetve a mobil platformok információbiztonságával a lépést tartani, biztonságos megoldásokat kínálni a felhasználók és állami rendszerek védelme érdekében.

Nem marad ki az egészségügy

Szintén jelentős hangsúlyt kapnak az NDS-ben az e-egészségügyi megoldások is. A célok között szerepel a korszerű digitális megoldások egészségügybe történő integrálása, így például az EESZT (Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér) továbbfejlesztése úgy, hogy valamilyen ellátási és intézményi folyamat digitálisan támogatható legyen. Ugyancsak kitűzött cél a digitális eszközökkel támogatott, mesterséges intelligencián alapuló lakossági prevenció, szűrési, betegség- és egészségmenedzsment programok megvalósítása is. Komoly várakozással tekintünk az NDS felé, hiszen az jórészt megalapozza a 2021-2027-es pénzügyi tervezési ciklus forrásainak felhasználását is a kormányzati informatika és e-közigazgatás terén, a Belügyminisztérium készül a tervezés során a fejlesztések megvalósítására és minden egyes érintett ágazat támogatására a zavartalan feladatellátás és az innovatív megoldások bevezetése érdekében. ■

Magyarország DESI helyezéseinek alakulása

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
DESI értékek alapján számított helyezés	22.	21.	20.	23.	23.	23.	21.
1. Összekapcsoltság	20.	17.	16.	15.	15.	14.	7.
2. Humántőke	18.	15.	18.	18.	19.	20.	20.
3. Internethasználat	15.	11.	11.	14.	17.	18.	14.
4. Digitális technológiák vállalati integráltsága	26.	25.	27.	24.	24.	25.	26.
5. Digitális közszolgáltatások	22.	24.	24.	27.	26.	26.	24.

FORRÁS: NDS

Az államnak a digitális térben is versenyeznie kell

A digitális államot nem elég kiépíteni, annak használatára meg kell tanítani még a fiatal generációkat is.

FORRÁS: SALKA.CO

FORRÁS: ITB

VÁGUJHELYI FERENC, NHIT

A tavalyi évben megújult Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács (NHIT) legfontosabb feladatának tekinti, hogy az informatika a kormányzás és a közigazgatási szolgáltatások hatékony eszköze legyen – mondja *Vágujhelyi Ferenc*, a szervezet elnöke. Az informatikában óriási lehetőségek rejtőznek az állam működtetésének gyorsabbá, hatékonyabbá és olcsóbbá tételére.

A kormányzati célok eléréséhez vezető úton a mérföldkövek már adottak: egységes és egységesen irányított a kormányzati informatikai infrastruktúra, létrejött a különböző ágazatok közötti adatalapú együttműködés, és egyre inkább jellemző a már megszerzett készségekre, képességekre épülő fejlesztések megvalósítása.

Ugyanakkor az elmúlt tíz évben csak részben készültek el azok az alapok, amelyek egy egységes keretrendszerrel biztosíthatnak volna a kormányzati informatikai rendszereknek. Az együttműködést lehetővé tevő – és egyben kényszerítő – infrastruktúrák, képességek és kapacitások számos esetben nem elsősorban informatikai, hanem sokkal inkább államigazgatási és jogi beavatkozásokat igényelnek. „Véleményünk szerint az egyik legfontosabb lépés a közigazgatásban az egységes fogalomhasználat és a digitalizációt elősegítő folyamat-tervezés kialakítása. Ezek megvalósítása növeli az átláthatóságot, és érezhetően javítja a hatékonyságot a vezetők, a közigazgatásban dolgozók és az ügyfelek számára egyaránt”, fogalmaz az NHIT elnöke.

Figyelmet kell fordítani arra is, hogy az állampolgárokban – különös tekintettel a fiatal generációkra – megerősödjön a „digitális állam-élmény”. Miközben a fiatalok nagyon ügyesen vásárolnak az okostelefonjuk segítségével, akár még egyetemi vizsgára is jelentkeznek ezen a módon, de ha közigazgatási ügyet kell intézniük, nagyon gyakran nem jut eszükbe ez a megoldás.

Nem szabad elfelejtenünk azt sem, hogy az államigazgatásnak egy olyan világban kell helyt állnia, ahol a közösségi média, a nagy keresőszolgáltatók és online piacterek jobban ismerik az egyén gondjait, örömeit és vágyait, mint a róluk döntést hozó vezetők. Ezek a szolgáltatások éppen nélkülözhetetlenségük miatt jelentenek társadalmi méretű kihívást, ha kivonják magukat a „bennük élő” közösség kontrollja alól, ha nem vetik alá magukat sem a bírói, sem a végrehajtó hatalomnak, azaz szelektálnak a működésüket szabályozó törvények között. A világon mindenütt küzdenek a problémával, beleértve magukat az érintett „adatcégeket” is, így a megoldás keresésében szerencsére nem vagyunk egyedül.

ÉRINTKEZÉSMENTES KÖZIGAZGATÁS

Új digitális korszak küszöbén

FORRÁS: THEECONOMIST.COM

A veszélyhelyzet rámutatott arra, hogy digitális megoldásokkal hathatósan csökkenthető a személyes kontaktusok száma, ezzel a fertőzés terjedésének veszélye. A vállalkozások mellett az e-közigazgatási rendszerek létrehozásáért és működtetéséért felelős NISZ Zrt. is jelentősen átstrukturálta fejlesztési prioritásait annak érdekében, hogy az online ügyintézési lehetőségeket minél több ember számára biztosítani tudja.

Népszerű lett az elektronikus csatorna

A március 11-én kihirdetett veszélyhelyzeti intézkedések egyik fontos célja volt a személyes találkozások minimalizálása. Ilyen körülmények között viszont a korábbi, megszokott személyes jelenléthez kapcsolt közigazgatási rutinok nem, vagy nem elég hatékonyan működnek.

A járvány tavaszi hónapjai alatt dinamikus digitális technológiai átalakulása zajlott le Magyarországon. Cégek ezrei, dolgozók százezrei tértek át a személyes és papír alapú munkavégzésről az elektronikus megoldásokkal támogatott távmunkára. A változások a közigazgatást sem hagyták érintetlenül.

Ez jól megmutatkozott a magyarorszag.hu portál megnövekedett látogatottsági adataiban és az elektronikusan indított ügyek számában is. Az alig két héttel korábban, február 29-én indult, megújult portált havonta átlagosan 300 ezren látogatják. Az elektronikus formában intézett ügyek száma ennél jóval nagyobb, hiszen a 1818 Kormányzati Ügyfélvonalon keresztül, telefonon is számos ügyet lehet elintézni. Ezek köre – pontosan a személyes találkozások számát minimalizálandó – bővült több új lehetőséggel is: például az elfelejtett

Ügyintéző automaták

Az automatizált ügyintézési oszlopok egyfajta közbülső állomást jelentenek a személyes és az otthoni, internetes ügyintézés között, így komoly lépésnek számítanak az érintkezésmentes közigazgatás felé. A kiosk-szerű eszközzel személyes érintkezés nélkül, elektronikus azonosítás után egyre szélesebb körben intézhetők ügyek. Az intelligens oszlopok több funkciót is betölthetnek a jövőben, akár a határátlépést is segíthetik. Jelenleg négy önkiszolgáló terminál kihelyezése zajlik, amely a közeljövőben 400 berendezéssel egészül ki.

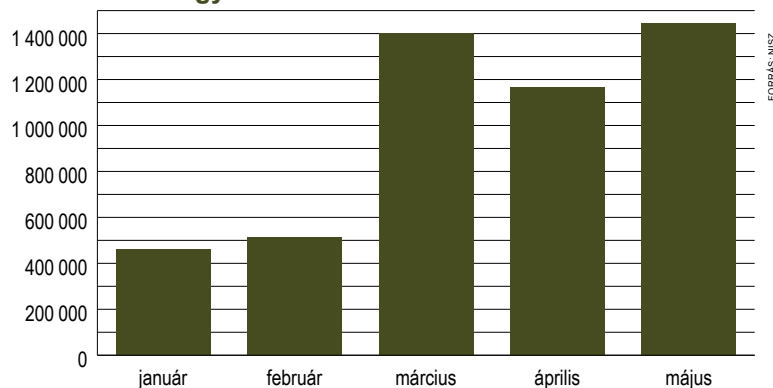
ügyfélkapus felhasználóneveket telefonon is megtudhatják az állampolgárok. Ugyancsak szembeötlő az e-papír növekvő népszerűsége, az ily módon indított ügyek száma többszörösére emelkedett a veszélyhelyzetet megelőző időszakhoz képest, különösen a családtámogatási feladatokhoz kapcsolódó, illetve az egészségügyi- és szociális ügyek terén. Ezeknek is köszönhetően az elektronikus ügyintézés számát egyik hónapról a másikra közel háromszorosára nőtt, és tavasszal ezen a szinten is maradt. *(Lásd a grafikon)*

A közigazgatási ügyek online intézése során előtérbe került az ügynevezett azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatás is, melynek segítségével olyan személyek is tudnak elektronikus úton dokumentumot aláírni, akik nem rendelkeznek elektronikus aláírással, de van Ügyfélkapu regisztrációjuk. A 2019-es havi átlag 760 ezer hitelesítéshez képest 2020. márciusában 1,2 millió dokumentumhitelesítés történt, ez pedig a tavalyi év csúcs hónapjához képest is 30 százalékos növekedés.

Kormányzati videókonferencia

A vállalatokhoz hasonlóan a kormányzati szektorban is ugrásszerűen megnőtt a tárgyalások, egyeztetések azonos helyszínen, személyes jelenlétet nem igénylő megvalósításához szükséges eszközök és megoldások, valamint a sávszélesítés-bővítés iránti igény. A közigazgatási rendszer terhelése a többszörösére nőtt, így haladéktalanul infrastruktúrabővítést kellett végezni. A NISZ a kormányzati internetkapcsolat sávszélességét a duplájára, 20 Gb/másodpercre emelte, amivel párhuzamosan megduplázta a DDoS védelmi eszközök kapacitását is. Mindemellett azonnal kiépítette két stratégiai egészségügyi intézmény – a kiskunhalasi konténerkórház és a Kútvölgyi Kórház – csatlakozását a Nemzeti Távközlési Gerinchálózatra, és magas biztonságú infokommunikációs eszközökkel látta el a konténerkórházakat. A vállalat az Egységes Infrastruktúra (EI) felhasználói részére szintén rekordgyorsasággal dolgozta ki a VPN-kliens megoldást, amely lehetővé teszi az EI legfontosabb szolgáltatásainak online elérését biztonságos azonosítás és titkosítás használatával. A járványidőszakban további, kiemelt prioritású kérés volt az Operatív Törzs stabil és biztonságos informatikai munkakörnyezetének és videokonferencia-kapcsolatának kiépítése,

Elektronikus ügyintézés szám 2020-ban

Zöld szám

A hiteles és gyors tájékoztatás érdekében a Belügyminisztérium egy zöld szám üzemeltetésére is felkérte a társaságot. A 24 órában hívható koronavírus-információs vonal kezelésében a 1818 Országos Telefonos Ügyfélszolgálat munkatársai is közreműködtek. Az ügyfélvonal radikálisan megnőtt feladatmennyisége miatt jelentős fejlesztések kezdődtek a NISZ-nél ezen a téren is, ilyen a videochat vagy a mesterséges intelligenciára épülő robottechnológia bevezetése.

valamint a NISZ üzemeltetésében jött létre a koronavirus.gov.hu tájékoztató oldal is.

A járvány idején a személyes tárgyalások jó részét videokonferenciák váltják ki. Az államigazgatásban ezt megkönnyítette a NISZ 2018 decemberében elkészült országos videokonferencia-rendszere, a VIKI. Ennek kiterjesztése tette lehetővé, hogy ma már mind a hazai, mind a nemzetközi szintű kormányzati tárgyalások is megtarthatók ilyen módon. Segítségével a kommunikáció gördülékenyebbé vált, a VIKI videokonferencia-szolgáltatást a társaság ellátotti körében ma már egyre több minisztérium veszi igénybe.

A NISZ a rendszert összekapcsolta a KIFÜ önálló videokonferencia-rendszerével, valamint a kormányzat több épületébe is telepített videokonferencia eszközt. 2020 májusában már közel 10 ezer hívást kezdeményeztek a rendszeren keresztül, ami megközelíti a pandémia előtti legnépszerűbb hónap forgalmának kétszeresét.

Távrolról ellenőrzött karantén

A rendkívüli helyzetben több új informatikai megoldás fejlesztése is szükségessé vált. Az egyik ilyen az ügynevezett Házi Karantén Rendszer, amely a karanténban tartózkodó állampolgárok hatékonyabb nyomon követését teszi lehetővé. A hatósági házi karanténban tartózkodó állampolgárok szabadon eldönthetik, hogy kívánják-e használni az alkalmazást – ez esetben a távolból is ellenőrizhető, hogy betartják-e a szabályokat. Amennyiben nem használják, vállalják a személyes rendőri ellenőrzéseket.

Ugyancsak a NISZ Csoport fejlesztette a NOVA VOKS testületi döntéshozást támogató rendszert. Ez egy olyan, mobiltelefonon elérhető elektronikus szavazó alkalmazás, amely lehetővé teszi igazgatóságok, felügyelőbizottságok, kuratóriumok vagy más döntéshozó testületei számára, hogy egy adott témában érintett személyek szavazatát személyes megjelenés nélkül, elektronikus azonosítás, illetve e-aláírás segítségével, közhiteles módon dokumentálják. A testületi távszavazást megvalósító rendszert a NISZ Csoporton belül már használják, és bevezetés alatt áll az Operatív Törzsnél is.

VISELKEDÉS ALAPÚ SZOFTVERTESZTELÉS

A tesztautomatizálástól a high-tech államig

Lehet úgy definiálni az automatikus teszteseteket, hogy még semmilyen forráskód nincs megírva, viszont az ügyfél üzleti nyelvén vannak megfogalmazva. Így még a fejlesztés előtt validálni lehet az ügyféllel, hogy az adott üzleti folyamatra megfelelő-e a teszteset. Ha nem, akkor még szinte minimális költségen, forráskód megírása nélkül lehet változtatni, és így lekövetni az ügyfél igényeit. Erről is beszélgettünk Both Andrással, az Idomsoft Zrt. termékfejlesztési vezérigazgató-helyettesével. Aki beszélgetésünk idején még nem tudhatta, amit mi is csak a lapzárta pillanatában tudtunk meg: hogy elnyerte a Magyar Vállalkozók Informatikai Szövetségének 2020-as Braun Péter díját.

BOTH ANDRÁS, IDOMSOFT

FORRÁS: ITB

– Sok helyen mondják, hogy figyelnek az ügyfélre, de aztán ez mégsem igazán érezhető. Ez másképpen van az Idomsoftnál?

– Ahhoz, hogy valójában reagálni tudjunk az ügyfelek kérésére, hosszú távon nem elegendő csupán annyi, hogy leülünk az ügyféllel beszélgetni – amit természetesen mi is megteszünk, ráadásul egyre gyakrabban és egyre több szinten. Az is szükséges, hogy maga az informatikai rendszer olyan állapotban legyen, hogy az ügyfél igényeit ne csupán beépíteni tudjuk, hanem gazdaságosan tudjuk beépíteni. Aki szoftverfejlesztéssel foglalkozik tudja, hogy a forráskód minősége nagyon is számít, amikor egy rendszerhez 5-10-15 év elteltével is folyamatosan jönnek új igények. Egy vezetőnek fel kell ismernie, hogy nemcsak a gyors reakció számít, hanem az is, hogy közben ne halmozzunk fel technikai adósságot forráskód szinten. Ebben az évben több olyan csapatnál is elkezdtünk olyan, folyamatos képzéseket, amelyek a forráskód minőségét javítják. Ilyenek például a Clean Code képzések vagy a coding dojo-k (ahol egyszerre egy egész csapat old meg egy feladatot és feladatvégzés közben gyakorolják be az újdonságokat).

– Ezek szerint a jó forráskód elegendő?

– Közel sem. Ahhoz, hogy gyorsan tudjunk reagálni, gyorsan kell tesztelni is a szoftvereinket. Arra törekszünk, hogy egyre jobban automatizáljuk a tesztjeinket. Kísérleti jelleggel sikerült pár lelkes kollégával BDD- (behaviour driven development) fejlesztési koncepciót is kidolgozni. Ehhez nagy segítség volt, hogy vannak olyan product ownereink, akik jól értik az üzleti folyamatokat, és partnerek voltak abban, hogy az üzleti folyamatokat magas és átfogó szinten megfogalmazzák és tesztesetekké formázzák a tesztmérnökök segítségével. Mindannyian tudjuk, hogy nehéz elsőre pontosan megérteni, mit is szeretne az ügyfél, de közel sem mindegy, hogy ez fejlesztés első 10 százalékánál derül ki, vagy csak azután, hogy átadtuk a szoftvert az ügyfélnek kipróbálásra.

– Tehát a jó forráskód és a sokrétű automatikus tesztek megoldották a problémákat?

– Sokat segítettek, de fontos megérteni, hogy egy szoftverfejlesztés nem ilyen egyszerű. Ha egy részt javítgatunk, attól nem biztos, hogy a termék is jobb minőségű lesz.

– Min kellett változtatni?

– Megérteni azt, hogy milyen problémát okoz, ha hagyományos projektszervezéssel dolgozunk és így az átadási fázis előtt van egy nagy teszt és elfogadási fázis, és ezen nagyon sok ember dolgozik. Röviden: sok idő és költség. Azt kellett megérteni, hogy az iteratív fejlesztés esetén az élesítési költséget kell csökkenteni. Ehhez az üzleti folyamatokat és a szoftveres élesítési folyamatainkat is újra kellett gondolni. Folyamatosan alakítjuk ki a continuous delivery folyamatainkat. Ezen a ponton kapcsolódik össze mind a forráskód minősége, mind az automatikus tesztelés. Egyszer csak elérjük azt a pontot, amikor nagyon könnyen lehet a forráskódban új funkciót hozzáadni, amelyen az automatikus integrációs folyamatok segítségével lefutnak az automatikus tesztjeink, és ha minden „zöld”, akkor mehet is az ügyfélhez az új verzió.

– Ez logikusan hangzik, ilyen egyszerű volna?

– Nyilván nem, sokkal bonyolultabb ennél. Igénybe veszünk külső segítséget is, hogy minden a helyére kerüljön a csapatoknál – és a felső- és középszinteknek is nagyon sok a dolga, hiszen nincs ingyen ebéd. Az, hogy a csapattagok tanulni járjanak heti rendszerességgel, hogy kódolás helyett tesztek, infrastruktúrát vagy éppen már működő funkciókat írjanak újra, sok szervezést igényel. Biztosítani kell az oktatókat, a mentorokat, az időt, és át kell ütemezni határidőket és projekteket is. Ez voltaképpen beruházás a jövőbe: most többre kerül és lassabb például a funkciók mennyiségi bővülése azért, hogy később sokkal gyorsabb lehessen, mint eddig. Elkerüljük azt a helyzetet is, amikor egyes előregedett rendszerekhez, programnyelvekhez nem lehet hozzáférő embert találni, miközben folyamatosan ki kell szolgálni a felhasználókat.

– Milyen változásokat hozott ez a vezetők életében?

– Meg kellett értenünk, hogy nemcsak a csapatoknak kell többet tudni a szakmájukról, hanem nekünk, vezetőknek is folyamatosan kell tanulnunk. Ahhoz, hogy másképpen tudjunk szoftvert fejleszteni, folyamatos szervezeti változásokra is szükség van. Ezért az utóbbi időben első-sorban szervezettefejlesztés és változásmenedzsment témájú könyveket olvastam. Emellett szoftverfejlesztési koncepciókat és alapokat tanulok.

– Mert néha szoftver is fejleszt?

– Korábban fejlesztő voltam, és még most is szoktam időnként programozni. Jó edzés az agynak, és segít követni az új trendeket, technikákat, eszközöket. Emellett kiemelten fontosnak tartom, hogy a műszaki vezetés tisztában legyen azzal – ha még csak koncepció szinten is – hogyan épül fel egy modernebb szoftverfejlesztési folyamat. Sokat foglalkoztam a digitális termékfejlesztés menedzselésének keretrendszerével, valamint a lean szemlélettel, de most egy kicsit szorosabban véve az alap szoftver fejlesztéssel foglalkozom.

– Mi foglalkoztatja vezetési oldalról?

Főként az, hogyan tudom saját magamat felskálázni. Hogyan kell együttműködnöm vezetőtársaimmal, kollégáimmal, annak érdekében, hogy csapatként egyre nagyobb hatást tudjunk elérni. Már régóta az államigazgatásban dolgozom, és nagyon határozott vízióm van azzal kapcsolatban, hogy high-tech államot kell építenünk. Azt értem ezalatt, hogy a közigazgatásnak és a közszolgáltatásoknak nagyon magas szintű digitalizációját kell elérnünk. Enélkül ugyanis szerintem nincsen, és nem lesz versenyképes gazdaságunk. Például a magas szintű adatvédelem, adatbiztonság, az állampolgári és céges ügyintézés sebessége és költsége, a közszolgáltatásokkal összekapcsolódó piaci megoldások (például ügyfél-azonosítás) néhány olyan versenyképességi tényező, ezekre érdemes gondolnunk. A háttérben egy olyan szervezetre van szükség, amely képes ezeket a rendszereket folyamatosan megújítani, önmaga megújulni, tanulni és a munkaerőpiacról kiemelkedő képességű szakembereket bevonni. Engem az hajt, hogy mindezt érdemes és lehet is fejleszteni, ezzel a küldetéssel megyek be az irodába minden reggel. ■

MINISZTER- ELNÖKSÉG

Gulyás Gergely
Miniszterelnökséget vezető
miniszter

Janó Márk Ádám
közigazgatási államtitkár

MINISZTER- ELNÖKSÉGI KABINETIRODA

Rogán Antal
miniszter

BELÜGY- MINISZTERIUM

Pintér Sándor
belügyminiszter

Hajzer Károly
informatikai helyettes államtitkár

Csampa Zsolt
nyilvántartások vezetéséért felelős
helyettes államtitkár

Bancsics Ferenc
vezérigazgató, NISZ

INNOVÁCIÓS ÉS TECH- NOLÓGIAI MINISZTERIUM

Palkovics László
innovációs és technológiai
miniszter

Gulyás Tibor
innovációért felelős helyettes
államtitkár

Solymár Károly Balázs
infokommunikációért felelős
helyettes államtitkár

Keszthelyi Nikoletta
fogyasztóvédelemért felelős
helyettes államtitkár

Szijjártó Zoltán
elnök, KIFÚ

SZAKMAI SZERVEZETEK

Bánki Erik
elnök, Országgyűlés Gazdasági
Bizottsága

Karas Monika Zsuzsanna
elnök, NMHH és Médiatanács

Vágújhegyi Ferenc
elnök, Nemzeti Hírközlési
és Informatikai Tanács

Koszorús László Gáspár
vezérigazgató, Digitális
Kormányzati Ügynökség

Birkner Zoltán
elnök, Nemzeti Kutatási, Fejlesztési
és Innovációs Hivatal

Az összeállítás az augusztus 27-ei állapotot tükrözi.

A kormányzati infokommunikációt befolyásoló vezetők		
Miniszterelnökség	Gulyás Gergely	miniszterelnökséget vezető miniszter
	Janó Márk Ádám	közigazgatási államtitkár
	Uzsák Katalin	területi közigazgatás fejlesztéséért felelős helyettes államtitkár
	Leveleki Zsolt	európai uniós fejlesztések végrehajtásáért felelős helyettes államtitkár
Miniszterelnöki Kabinetiroda	Rogán Antal	miniszter
	Rédey Krisztina	közigazgatási államtitkár
Belügyminisztérium (BM)	Pintér Sándor	belügyminiszter
	Felkai László	közigazgatási államtitkár
	Hajzer Károly	informatikai helyettes államtitkár
	Csampa Zsolt	nyilvántartások vezetéséért felelős helyettes államtitkár
Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM)	Palkovics László	innovációs és technológiai miniszter
	Solymár Károly Balázs	digitalizációért felelős helyettes államtitkár
	Gulyás Tibor	innovációért felelős helyettes államtitkár
	Bódis József	felsőoktatásért, innovációért és szakképzésért felelős államtitkár
	Hankó Balázs Zoltán	felsőoktatásért felelős helyettes államtitkár
	Pölskei Gáborné	szakképzésért és felnőttképzésért felelős helyettes államtitkár
Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI)	Kásler Miklós	emberi erőforrások minisztere
	Maruzsa Zoltán Viktor	köznevelésért felelős államtitkár
	Horváth Ildikó	egészségügyért felelős államtitkár
Pénzügyminisztérium	Varga Mihály	penzügyminiszter, miniszterelnök-helyettes
	Rákossy Balázs	európai uniós források felhasználásáért felelős államtitkár
Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH)	Karas Monika Zsuzsanna	elnök
Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács	Vágújhelyi Ferenc	elnök
	Pap Sándor	alelnök
Digitális Kormányzati Ügynökség (DKÜ)	Koszorús László Gáspár	vezérigazgató
	Siroki Attila József	igazgatóság elnöke
Országgyűlés Gazdasági Bizottsága	Bánki Erik	elnök
Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság	Péterfalvi Attila	elnök

Infokommunikációval foglalkozó főbb közigazgatási háttérintézmények				
Miniszterelnökség Gulyás Gergely miniszter	Központi Statisztikai Hivatal (KSH)	Vukovich Gabriella	elnök	
		Horváth Sándor	informatikai főosztályvezető	
		Kerekes Balázs	ügyvezető	
BELÜGYMINISZTERIUM Pintér Sándor miniszter	Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató (NISZ)	Bancsics Ferenc	vezérigazgató	
		Kopint-Datorg Kft.	Kratochwill Péter	ügyvezető
		IdomSoft Zrt.	Karlócai Balázs	vezérigazgató
		Pro-M Zrt.	Balla Ferenc	vezérigazgató
		Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága (BVOP)	Tóth Tamás	országos parancsnok
			Góra-Bernáczki Szilvia	az országos parancsnok gazdasági és informatikai helyettese
		Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (OKF)	Góra Zoltán	főigazgató
			Tanka László	IT-főosztályvezető
		Országos Rendőr-főkapitányság (ORFK)	Balog János	országos rendőr-főkapitány
			Molnár László	informatikai üzemeltetési főosztályvezető
INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM Palkovics László miniszter	Nemzeti Kibérvédelmi Intézet	Bencsik Balázs	intézetvezető	
		Digitális Jólét Program	Gál András Levente	szakmai vezető
		Digitális Jólét Nonprofit Kft. (DJN)	Jobbágy László	ügyvezető
		Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség (KIFÜ)	Szijártó Zoltán	elnök
		Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (NKFIH)	Birkner Zoltán	elnök
			Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság (KEF)	Demény Ádám
Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV)	Sors László	NAV vezető államtitkár		
	Gyócsi László	NAV informatikai intézetének igazgatója		
MAGYAR ÁLLAMKINCSTÁR (MÁK)	Magyar Államkincstár (MÁK)	Márton Péter	miniszteri biztos	
		Mészáros József	elnök	
		Kállay Kristóf	informatikai elnökhelyettes	
		Sárecz Zsolt	vezérigazgató	
		António Felizardo	vezérigazgató	
		Schamschula György	elnök-vezérigazgató	
NEMZETI VAGYON KEZELÉSÉÉRT FELELŐS TÁRCA NÉLKÜLI MINISZTER Bártfai-Mager Andrea miniszter	Magyar Posta	Sziveri János	informatikai vezérigazgató-helyettes	
		Téren Róbert	vezérigazgató	
		Czepek Gábor	elnök-vezérigazgató	
		Tompits László	informatikai igazgató	
		Gloviczki Zoltán	elnök	
		Barcsányszky Péter	informatikai és üzemeltetési főosztályvezető	
MVM NET Zrt. Szerencsejáték Zrt.	MVM NET Zrt.	Mészáros Karina	főigazgató	
		Gondos Miklós	főigazgató	
		Kiss Zsolt	főigazgató	
		Árki Kornél	informatikai főigazgató-helyettes	
		Hajnal Gabriella	miniszteri biztos	
		Radics Kornélia	elnök	
EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA (EMMI) Kásler Miklós miniszter	Oktatási Hivatal	Tólgyesi László	informatikai és módszertani főosztályvezető	
		Kerecsényi Kornél	informatikai főosztályvezető	
KLEBELSBERG INTÉZMÉNYFENNTARTÓ KÖZPONT AGRÁRMINISZTERIUM Nagy István miniszter	Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ)	Tólgyesi László	informatikai és módszertani főosztályvezető	
		Kerecsényi Kornél	informatikai főosztályvezető	
ORSZÁGGYŰLÉS HIVATALA				

ITB

ICT-MÉDIA TUDÁSKÖZPONT

ITBUSINESS

ITB TODAY

ITB CLUB

ITBUSINESS &
TECHNOLOGY

INDUSTRY &
TECHNOLOGY

ITEXEC
CLOUD

INSIDE

TOP25

TOP50

ITB AWARDS

SOCIAL MEDIA:

PODCAST:

TOP25

Önnek ki jutna eszébe, ha arra a kérdésre kellene válaszolnia,
ki volt az elmúlt egy év legsikeresebb vezetője
a hazai ICT-világban?

A TOP 25 egy szavazással egybekötött toplista,
amelyben a hazai ICT-élet legsikeresebb menedzsereit
gyűjtjük össze és mutatjuk be Önöknek évről évre.

TOP25

**Jubileumot ülünk. 2020-ban, ebben (a 10-es számrend-
szerben) kerek számú évben állítjuk össze tizedszer – ami
az ember ujjainak száma miatt egy nevezetes szám – az
ITBUSINESS Top 25-ös listáját, és nyeri el az első helyezett
„Az év legsikeresebb ICT menedzsere” díjat.**

Tíz év már mindenképpen történelem, amelyre megéri visszaemlékezni. Ebből a célból álljon itt az eddigi legsikeresebb ICT-menedzserek névsora – és emlékeztetünk arra, hogy a „leg” arra az évre vonatkozik, amely alatt a nyertes a tevékenysége és eredményei alapján a díjat kiérdemelte.

Az „Év legsikeresebb ICT-menedzsere” díj eddigi nyertesei:

2020. Jakab Roland	2015. Gonda Gábor
2019. Balogh Péter	2014. Rékasi Tibor
2018. Györkö Zoltán	2013. Veres Zsolt
2017. Dalos Ottó	2012. Vinnai Balázs
2016. Felső Gábor	2011. Kovács Vilmos Levente

2014-ben volt először facebookos szavazás. 2016 óta alkalmazzuk a social media mérőszámokat a Facebook-oldalunk és a YouTube-csatornánk látogatottsága alapján, és alakítjuk ki az 50-es listát az előző 12 hónap üzleti sikerei szerint.

Minden évnek megvan a maga története. Az ideit nyilván a COVID-19 és folyamányai alakították – de nem az elzárkózás, hanem, mint annyi minden másban, az online technológiák érdemei miatt alig eltérően az elmúlt évekhez képest. Volt meglepetés, volt rajt-cél eredmény, a Top25 mindig izgalmas folyamat.

Az 50-es lista a tagjaira lehetett szavazni Facebook-oldalunkon és emailben. A szakmai zsüri is kialakít egy rangsort, és a két sorrend alapján alakul ki az eredmény, amelyet a következő lapokon végre részletesen megismerhet a kedves Olvasó.

